



PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 132/25

Luksemburgā, 2025. gada 16. oktobrī

Tiesas spriedums lietā C-399/24 | *AirHelp Germany* (Lidmašīna, kam trāpījis zibens)

Lidmašīnai trāpījis zibens spēriens var būt ārkārtējs apstāklis

Tas ir ārkārtējs apstāklis, kas var atbrīvot lidsabiedrību no pienākuma izmaksāt kompensāciju par atcelšanu vai ilgu kavēšanos, ja tāpēc veiktas obligātās drošības pārbaudes, kuru dēļ lidmašīnas atzīšana par atkal piemērotu lietošanai aizkavējusies

Neilgi pirms nosēšanās Jasos [Iași] (Rumānija) *Austrian Airlines* lidmašīnai trāpīja zibens. Sekojošo obligāto drošības pārbauci dēļ lidmašīna nevarēja veikt nākamo lidojumu uz Vīni (Austrija), kā bija plānots.

Pasažieris, kuram bija jāveic šis lidojums, ieradās Vīnē, izmantojot aizstājošo lidojumu, taču vairāk nekā ar septiņu stundu nokavēšanos. No šīs kavēšanās izrietošo potenciālo prasījumu viņš cedēja *AirHelp*, kas Austrijas tiesās lūdza piespriest *Austrian Airlines* izmaksāt viņam 400 EUR kompensāciju.

Austrian Airlines skatījumā zibens spēriens, kura dēļ tika veiktas obligātās drošības pārbaudes, ir ārkārtējs apstāklis. Turklāt tā esot veikusi visus iespējamus pasākumus, lai novērstu kavēšanos. Tādēļ tai neesot jāmaksā kompensācija saskaņā ar Aviopasažieru tiesību regulu ¹.

Austrijas tiesa, kura izskata šo lietu, uzdeva Tiesai jautājumu par šo gadījumu.

Tiesa ² atbild, ka zibens spēriens lidmašīnai, ar kuru bija paredzēts veikt lidojumu, ir ārkārtējs apstāklis, ja šī zibens spēriena dēļ veiktas obligātās drošības pārbaudes un tāpēc lidmašīnas atzīšana par atkal piemērotu lietošanai aizkavējusies.

Tā citstarp norāda, ka Savienības likumdevējs jēdzienā “ārkārtēji apstākļi” ir iekļāvis arī meteoroloģiskos apstākļus, kas nav piemēroti attiecīgā lidojuma veikšanai, un tas citstarp ietver arī risku, ka gaisa kuģim var iespert zibens. Zibens spēriens, kura dēļ lidmašīnai jāveic obligātās drošības pārbaudes, nav nesaraucami saistīts ar lidmašīnas darbības sistēmu. Tādējādi šis notikums nav raksturīgs parastajai attiecīgā gaisa pārvadātāja darbībai un nav tā faktiskā kontrolē. Šis secinājums ļauj nodrošināt aviopasažieru aizsardzības mērķi, nepieļaujot, ka lidsabiedrības tiek mudinātas neveikt nepieciešamos pasākumus un savu lidojumu grafika saglabāšanu un punktualitāti nostādīt augstāk par lidojumu drošību.

Lai lidsabiedrību varētu atbrīvot no pienākuma izmaksāt kompensāciju attiecīgajiem pasažieriem, tai jāpierāda, ka tā ir veikusi visus iespējamus pasākumus, lai izvairītos no ārkārtējiem apstākļiem ³ un to sekām ⁴, piemēram, ilgas kavēšanās. Tas šajā lietā jāizvērtē Austrijas tiesai.

PIEZĪME. Ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu dalībvalstu tiesas lietas iztiesāšanas gaitā var uzdot Tiesai jautājumus par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esību. Pašu pamatlietu Tiesa neiztiesā, taču valsts tiesai tā ir jāatrisina atbilstīgi Tiesas nolēmumam. Šis nolēmums ir vienlīdz saistošs arī citām dalībvalstu tiesām, ja tām jāatrisina līdzīga problēma.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Sprieduma pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciēt ar mums!



¹ Eiropas Parlamenta un Padomes [Regula \(EK\) Nr. 261/2004](#) (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos.

² Atgādinām, ka no 2024. gada 1. oktobra kompetence izskatīt prejudiciālus jautājumus aviopasažieru tiesību jomā principā ir Eiropas Savienības Vispārējai tiesai. Tomēr, tā kā lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu šajā lietā Tiesa saņēma 2024. gada 7. jūnijā, tā saglabā kompetenci sniegt atbildi uz to. Par prejudiciālās kompetences daļēju nodošanu skat. paziņojumus presei Nr. [125/24](#), [126/24](#) un [154/24](#).

³ Lai gan tādi preventīvi pasākumi kā, piemēram, pasākumi, kas veikti, lai neieklātu vētras skartos apgabalos, ļauj izvairīties no zibens spērieniem, tomēr, neraugoties uz mūsdienu meteoroloģiskajiem datiem un maršrutiem, ir grūti pilnībā izslēgt, ka daži no šādiem apgabaliem tomēr varētu tikt šķērsoti.

⁴ Lidsabiedrībai jāpierāda, ka, pat izmantojot visu tās rīcībā esošo personālu vai materiālos un finanšu līdzekļus, tā acīmredzami nebūtu varējusi, neuzņemoties neatbilstošu slogu, novērst to, ka ārkārtējie apstākļi izraisa lidojuma atcelšanu vai ilgu kavēšanos.